PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 2 W BOLESŁAWCU

ROK SZKOLNY 2020/2021

Spis treści

ZAŁOŻENIA TEORETYCZNE I PODSTAWA PRAWNA 3

DIAGNOZA POTRZEB 5

1. ANALIZA ZASOBÓW SZKOŁY 5

2. ANALIZA WYSTĘPUJĄCYCH ZAGROŻEŃ 6

CHARAKTERYSTYKA SYLWETKI ABSOLWENTA SZKOŁY 8

CELE PROGRAMU 11

1. CEL OGÓLNY 11

2. CELE SZCZEGÓŁOWE 11

TREŚCI WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE 13

ZADANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE 15

1. DO REALIZACJI W KLASACH I - III 15

2. DO REALIZACJI PODCZAS GODZIN WYCHOWAWCZYCH W KLASACH IV - VIII 18

3. DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE SKIEROWANE DO RODZICÓW 22

4. DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE SKIEROWANE DO NAUCZYCIELI 23

EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH 25

PLAN REALIZACJI ZADAŃ DLA KLAS I-III 28

PLAN REALIZACJI ZADAŃ DLA KLAS IV-VIII 38

STRATEGA EWALUACJI PROGRAMU 51

ZAŁOŻENIA TEORETYCZNE I PODSTAWA PRAWNA

Wychowanie w Szkole Podstawowej nr 2 w Bolesławcu rozumiane jest jako wspieranie dziecka w jego rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Wychowanek traktowany jest jako integralna całość. Oddziaływania wychowawcze kierowane są do jego wszystkich stron osobowych, aby rozwijać w nim zdolność do integracji myśli, czynów i słów; dawać pełną wizję świata i osoby ludzkiej.

Zadaniem szkoły jest wychowywanie dzieci i młodzieży do wartości, w tym: ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu, szacunku dla tradycji, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia.

Wychowanie jest wzmacniane i uzupełniane działaniami profilaktycznymi w zakresie wspierania dzieci i młodzieży w prawidłowym rozwoju, jak i zapobiegania i przeciwdziałania zachowaniom problemowym.

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 2 w Bolesławcu obejmuje treści i działania wychowawcze skierowane do uczniów oraz treści i działania profilaktyczne dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o diagnozę potrzeb i problemów występujących w społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

W realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego szkoła współpracuje z rodzicami oraz innymi podmiotami zaangażowanymi w edukacyjną, wychowawczą i opiekuńczą działalność szkoły.

Zadania wychowawczo-profilaktyczne szkoły realizowane będą na zajęciach z wychowawcą, zadania wychowawcze realizowane będą też na wszystkich przedmiotach nauczania zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły zawiera działania, które w systemowy sposób angażują wszystkich uczniów i ich rodziców oraz całe środowisko szkolne - kadrę pedagogiczną, pracowników administracji i obsługi.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły ma podstawy prawne w następujących dokumentach:

- ✓ Konstytucja Rzeczpospolitej Polskiej
- ✓ Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
- ✓ Konwencja o Prawach Dziecka

- ✓ Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo Oświatowe
- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej
- ✓ Karta Nauczyciela
- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
- ✓ Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia
- ✓ Statut Szkoły Podstawowej nr 2 w Bolesławcu

DIAGNOZA POTRZEB

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy sytuacji wychowawczej w szkole przeprowadzonej w czerwcu 2017 roku przez zespół nauczycieli. Wykorzystano następujące narzędzia: obserwację zachowań uczniów; ankietę badającą klimat społeczny szkoły skierowaną do uczniów, nauczycieli, rodziców i pracowników niepedagogicznych (załącznik numer 1); analizę czynników chroniących i czynników ryzyka występujących w szkole; analizę dokumentów. Przeprowadzone badania pozwoliły na przedstawienie zasobów szkoły i występujących zagrożeń.

W lutym 2018 roku wśród uczniów klas VII została przeprowadzona ankieta zawierająca pytania dotyczące zagrożeń związanych z używaniem narkotyków. Badaniem objętych zostało 52 uczniów (załącznik numer 2). Wnioski po przeprowadzonej diagnozie stały się podstawą do wprowadzenia uzupełnień w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym szkoły.

Kolejne diagnozy zostały przeprowadzone we wrześniu w roku szkolnym 2018/2019 w celu dokonania ewaluacji programu (załącznik numer 3). Na początku roku szkolnego 2019/2020 po kolejnej ewaluacji programu (załącznik numer 4) zostały wprowadzone modyfikacje w zakresie planów realizacji zadań w klasach I-III i IV-VIII.

1. ANALIZA ZASOBÓW SZKOŁY

Szkoła Podstawowa nr 2 w Bolesławcu jest szkołą przyjazną, bezpieczną i otwartą na potrzeby dzieci i młodzieży.

Dyrektor sprawnie zarządza pracą szkoły i dba o bezpieczeństwo jej uczniów. Tworzy klimat szkoły, który sprzyja działaniom profilaktycznym.

Nauczyciele w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych kierują się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską. Szanują ich godność osobistą. Posiadają wysokie kompetencje zawodowe, rozwijają się poprzez dodatkowe szkolenia. Pracują z pasją, proponują uczniom różnorodne inicjatywy i szeroką ofertą zajęć pozalekcyjnych.

W szkole pracują specjaliści - pedagodzy, pedagodzy specjalni, terapeuci, logopedzi i doradca zawodowy, którzy realizują zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, doradztwa zawodowego i profilaktyki.

Szkoła współpracuje ze specjalistami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i innymi podmiotami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży. Realizuje lokalne priorytety wychowawcze, włącza się w akcje wolontariatu.

Partnerami szkoły w działaniach wychowawczych i profilaktycznych są rodzice, którzy współtworzą właściwe warunki wychowania i są zainteresowani sytuacją szkolną swoich dzieci.

Warunki lokalowe Szkoły Podstawowej nr 2 w Bolesławcu są bardzo dobre. Umożliwiają organizowanie zajęć wychowawczo-profilaktycznych. Budynek szkoły dostosowany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych. Szkoła dysponuje nowoczesnym kompleksem sportowym, salami komputerowymi i językowymi oraz gabinetami przedmiotowymi. W szkole funkcjonuje świetlica szkolna i świetlica środowiskowo-profilaktyczna. Dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi przygotowane zostały specjalistyczne gabinety: Sala Doświadczania Świata, Sala Integracji Sensorycznej, sala EEG Biofeedback, gabinet logopedyczny. Szkoła współpracuje z Pełnomocnikiem Prezydenta Miasta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Innych Uzależnień i innymi podmiotami w celu pozyskiwania środków finansowych na realizację programów profilaktycznych, szkolenie realizatorów programów profilaktycznych, pozyskiwanie pomocy dydaktycznych. Biblioteka szkolna wyposażona jest w literaturę fachową, poradniki, czasopisma, filmy edukacyjne. Nauczyciele biorą udział w realizacji projektów ogólnopolskich i międzynarodowych, poruszających problemy wychowawcze, społeczne i profilaktyczne. Szkoła Podstawowa nr 2 w Bolesławcu należy do sieci Szkół Promujących Zdrowie.

2. ANALIZA WYSTĘPUJĄCYCH ZAGROŻEŃ

Rozpoznanie przeprowadzone w środowisku naszej szkoły ujawniło niewłaściwe zachowania przejawiane przez naszych uczniów i pozwoliło na wyodrębnienie następujących problemów wychowawczych:

PROBLEMY WYCHOWAWCZE
agresja rówieśnicza
zachowania autoagresywne i zjawisko samookaleczania się
cyberprzemoc
zagrożenia uzależnieniami związanymi z: - paleniem papierosów - piciem alkoholu - sięganiem po środki i substancje psychoaktywne

- niewłaściwym korzystaniem z Internetu i gier komputerowych
brak dyscypliny i niska kultura języka
niska motywacja do nauki
zaburzenia zachowania
zaburzenia emocjonalne

Dokonana analiza indywidualnych i środowiskowych uwarunkowań zachowań problemowych naszych uczniów pozwoliła na wskazanie następujących czynników ryzyka i czynników chroniących występujących w naszej szkole:

CZYNNIKI RYZYKA	CZYNNIKI CHRONIĄCE
- brak znajomości norm przez uczniów - nieuwewnętrznione normy - negatywny stres - niska integracja - problemy w grupie rówieśniczej - presja grupy rówieśniczej - niepowodzenia szkolne - deficyty rozwojowe - niedojrzałość emocjonalna i społeczna - negatywne wzorce w środowisku - problemy w rodzinie - osłabienie roli rodziny - pasywne formy spędzania czasu wolnego	- poczucie własnej wartości uczniów - umiejętność odmawiania - wsparcie społeczne - wiedza o zachowaniach ryzykownych - dobry klimat w szkole - wsparcie nauczycieli - określone zasady i normy życia szkolnego, które są konsekwentnie przestrzegane - zaangażowanie uczniów w konstruktywną działalność w szkole - angażowanie się do pracy w Samorządzie Uczniowskim - promowanie zdrowego stylu życia - działanie na rzecz innych - włączanie się w wolontariat - uczestnictwo rodziców w życiu szkoły - specjalistyczna kadra

Przeprowadzona diagnoza sytuacji wychowawczej umożliwiła określenie kierunków działań profilaktycznych, które będą uzupełniać proces wychowania realizowany w Szkole Podstawowej nr 2 w Bolesławcu. Profilaktyka będzie polegała na kompleksowej interwencji kompensującej oddziaływania wychowawcze i będzie obejmować równolegle trzy obszary działania:

- ✓ wspomaganie ucznia w radzeniu sobie z trudnościami, zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- ✓ ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój ucznia i dezorganizują jego zdrowy styl życia,
- ✓ inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi i umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia.

CHARAKTERYSTYKA SYLWETKI ABSOLWENTA SZKOŁY

Absolwent Szkoły Podstawowej nr 2 w Bolesławcu będzie zmierzał w kierunku osiągnięcia przez siebie pełni dojrzałości fizycznej rozumianej, jako prowadzenie zdrowego stylu życia; psychicznej (emocjonalnej i intelektualnej), wyrażającej się w ponoszeniu odpowiedzialności za siebie i współodpowiedzialności za innych oraz otaczający świat; dojrzałości społecznej, charakteryzującej się umiejętnością konstruktywnego pełnienia ról społecznych; a także dojrzałości duchowej, oznaczającej posiadanie spójnego systemu wartości oraz poczucia sensu życia i istnienia człowieka.

Uczeń opuszczający mury naszej szkoły, dzięki ośmioletniemu procesowi rozwijania jego kompetencji osobistych i społecznych oraz najważniejszych umiejętności życiowych, w kolejnych etapach swojego rozwoju będzie przejawiał następujące postawy:

- ✓ samoświadomości - wyrażającej się w akceptowaniu siebie, tworzeniu pozytywnego obrazu siebie i poczuciu własnej godności;
- ✓ sprawczości - przejawiającej się w wyznaczaniu sobie realnych celów i ich osiąganiu dzięki własnej aktywności i sumienności; w umiejętności planowania i podejmowania decyzji oraz konstruktywnego rozwiązywania konfliktów; w planowaniu własnego rozwoju, w rozwijaniu poczucia celowości działania;
- ✓ relacyjności - polegającej na budowaniu i podtrzymywaniu pozytywnych relacji z ludźmi, rozumieniu uczuć innych, ich sposobów myślenia i działania; promowaniu prospołecznych wartości i pozytywnych wzorców osobowych; aktywnym uczestniczeniu w życiu społecznym; budowaniu wartościowych relacji rówieśniczych;
- ✓ otwartości - rozumianej jako umiejętność otwartego i jednoznacznego wyrażania swoich potrzeb, uczuć i opinii z zachowaniem szacunku do siebie oraz innych osób; umiejętność bycia asertywnym, mającym poczucie empatii, wrażliwości, szacunku dla odmienności;
- ✓ kreatywności - w podejściu do radzenia sobie z problemami codziennego życia, wyjścia poza schematyczność myślenia i działania, znajdowania nowych sposobów rozwiązywania trudności, odkrywania swoich indywidualnych zdolności i mocnych stron.

Chcemy, żeby uczeń kończący naszą szkołę:

- ✓ był twórczy i zdolny do kierowania swoim dalszym rozwojem i kształceniem zarówno w rzeczywistości szkolnej, jak i poza nią;

- ✓ posiadał umiejętności pozwalające mu na rozumienie otaczającego świata i poszanowanie dla środowiska przyrodniczego;
- ✓ potrafił skutecznie komunikować się z innymi, nawiązywać serdeczne kontakty, przejawiać sympatię, szacunek i tolerancję;
- ✓ był wrażliwy na los osób potrzebujących, podejmował różnorodne działania na rzecz szkoły i środowiska lokalnego, angażował się w wolontariat;
- ✓ miał poczucie tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych;
- ✓ przejawiał postawę otwartości i akceptacji innych oraz wolę porozumiewania się i ciekawość poznawania różnic między ludźmi;
- ✓ umiał zadawać pytania;
- ✓ potrafił podejmować działania zgodne ze swoimi zainteresowaniami oraz działać w zespole.

Nasze wysiłki wychowawcze będą zmierzać do tego, aby nasz absolwent:

- ✓ był samodzielny w myśleniu i działaniu;
- ✓ miał motywację do poszukiwania nowych rozwiązań, dyskutowania na interesujące go tematy, wymieniania się własnymi doświadczeniami z innymi, wyszukiwania potrzebnych mu informacji oraz porządkowania ich;
- ✓ był wytrwały w realizacji stawianych sobie celów, aby proces nieustannego uczenia się uznawał za czynność nagradzającą, umożliwiającą samorealizację, dostarczającą mu osobistej satysfakcji i wzbogacającą życie.

Zgodnie z zapisami w statucie Szkoły Podstawowej nr 2 w Bolesławcu zmierzamy do tego, aby absolwent:

- ✓ był ciekawy świata i wrażliwy na drugiego człowieka,
- ✓ posiadał odpowiedni zasób wiedzy o własnym kraju i współczesnym świecie,
- ✓ był przygotowany do podjęcia nauki na wyższym szczeblu edukacji,
- ✓ czerpał radość z nauki, rozumiał potrzebę własnego rozwoju,
- ✓ posiadał umiejętność sprawnego komunikowania się w języku polskim i językach obcych oraz występowania przed publicznością,
- ✓ korzystał z nowoczesnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych,
- ✓ był aktywnym obywatelem, szanował tradycje narodowe i regionalne,
- ✓ dbał o środowisko naturalne,
- ✓ cenił piękno, był wrażliwy na sztukę,

- ✓ potrafił poszukiwać, porządkować, krytycznie analizować oraz wykorzystywać informacje z różnych źródeł,
- ✓ samodzielnie podejmował decyzje,
- ✓ efektywnie porozumiewał się w różnych sytuacjach, wyrażał i uzasadniał własne stanowisko, uwzględniając doświadczenie i poglądy innych ludzi,
- ✓ cieszył się z sukcesów i potrafił akceptować porażki,
- ✓ był otwarty na uwagi, właściwie przyjmował krytykę, starał się zmieniać swoje zachowanie,
- ✓ kreatywnie rozwiązywał problemy z różnych dziedzin ze świadomym wykorzystaniem metod i narzędzi wywodzących się z informatyki,
- ✓ potrafił rozwiązywać problemy również z wykorzystaniem technik mediacyjnych,
- ✓ znał swoją wartość, akceptował siebie i innych,
- ✓ był ambitny, wyznaczał sobie cele i dąży do ich realizacji,
- ✓ zgodnie współpracował z innymi,
- ✓ był uczciwy, życzliwy, tolerancyjny, odpowiedzialny,
- ✓ był kulturalny, taktowny, nie używał słów obraźliwych i wulgarnych,
- ✓ szanował godność własną i drugiego człowieka, własność swoją i cudzą,
- ✓ dbał o swoje zdrowie psychiczne i fizyczne oraz o bezpieczeństwo własne i innych,
- ✓ potrafił wykorzystać wiedzę w sytuacjach życiowych.

CELE PROGRAMU

1. CEL OGÓLNY

Celem ogólnym programu wychowawczo-profilaktycznego jest zindywidualizowane wspieranie ucznia we wszechstronnym, prawidłowym rozwoju, ukierunkowanym na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej oraz zapobieganie i przeciwdziałanie zachowaniom problemowym.

2. CELE SZCZEGÓŁOWE

Cele szczegółowe działań wychowawczo-profilaktycznych realizowanych w Szkole Podstawowej nr 2 w Bolesławcu wyrażają się w:

- ✓ wprowadzaniu uczniów w świat wartości;
- ✓ wskazywaniu wzorców postępowania;
- ✓ budowaniu relacji społecznych sprzyjających bezpieczeństwu uczniów;
- ✓ wzmacnianiu poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej uczniów;
- ✓ rozwijaniu postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych uczniów;
- ✓ przygotowaniu i zachęcaniu uczniów do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego i do angażowania się w wolontariat;
- ✓ formowaniu u uczniów poczucia godności własnej i szacunku dla godności innych osób;
- ✓ dbaniu o wychowanie w duchu tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka;
- ✓ kształtowaniu postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym i odpowiedzialności za zbiorowość;
- ✓ rozwijaniu kompetencji, takich jak: kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość;
- ✓ rozwijaniu umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania;
- ✓ ukazywaniu wartości wiedzy;
- ✓ rozbudzaniu ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki;

- ✓ wyposażeniu uczniów w wiadomości, pozwalające lepiej zrozumieć świat;
- ✓ kształtowaniu postawy szacunku dla środowiska przyrodniczego, upowszechnianiu wiedzy o zasadach zrównoważonego rozwoju, motywowaniu do działań na rzecz ochrony środowiska, rozwijaniu zainteresowań ekologią;
- ✓ przygotowaniu uczniów do dokonywania świadomych i odpowiedzialnych wyborów w trakcie korzystania z zasobów dostępnych w Internecie, krytycznej analizy informacji, bezpiecznego poruszania się w przestrzeni cyfrowej, nawiązywania i utrzymywania relacji z innymi użytkownikami sieci opartych na wzajemnym szacunku;
- ✓ kształtowaniu postaw prozdrowotnych wśród uczniów;
- ✓ wdrożeniu uczniów do zachowań higienicznych, bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób;
- ✓ ugruntowaniu wiedzy z zakresu prawidłowego odżywiania się, korzyści płynących z aktywności fizycznej i stosowania profilaktyki;
- ✓ wspieraniu uczniów w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu dalszej drogi edukacji;
- ✓ kształtowaniu otwartej postawy wobec świata i innych ludzi;
- ✓ zachęcaniu do zorganizowanego i świadomego samokształcenia.

TREŚCI WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE

Treści wychowawczo-profilaktyczne programu uwzględniają prawidłowości rozwoju uczniów oraz specyfikę zmian zachodzących w kolejnych etapach ich życia. Są dostosowane do ich indywidualnych możliwości intelektualnych, emocjonalnych, społecznych i zdrowotnych. Obejmują cztery obszary tematyczne:

- ✓ zdrowie - edukacja zdrowotna;
- ✓ relacje - kształtowanie postaw społecznych;
- ✓ kultura - wartości, normy, wzory zachowań;
- ✓ bezpieczeństwo - profilaktyka zachowań ryzykownych, problemowych.

Nauczyciele i wychowawcy będą wspierać rozwój dzieci i młodzieży, poznawać ich zasoby i wzmacniać potencjał rozwojowy poprzez działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną.

DZIAŁALNOŚĆ WYCHOWAWCZA SZKOŁY OBEJMUJE
➢ Współpracowanie z rodzicami i opiekunami uczniów w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia. ➢ Kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu. ➢ Wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną. ➢ Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli oraz nauczycieli i rodziców. ➢ Doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami. ➢ Doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie warsztatowej pracy z grupą uczniów. ➢ Wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli, wychowawców i rodziców. ➢ Kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych przez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym. ➢ Wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.
DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA SZKOŁY OBEJMUJE
➢ Poszerzanie wiedzy rodziców, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania pojawiania się zachowań ryzykownych, wczesnych objawów używania substancji

psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, a także sposobów postępowania w tego typu przypadkach.

- Rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów.
- Kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i nazywania własnych emocji.
- Kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.
- Prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów zachowań ryzykownych, uzależnień.

DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNA SZKOŁY OBEJMUJE

- Dostarczanie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych.
- Udostępnianie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i rodziców w przypadku wystąpienia zachowań ryzykownych lub uzależnień.
- Przekazywanie informacji uczniom, rodzicom i nauczycielom na temat konsekwencji prawnych związanych z przemocą i uzależnieniami.
- Informowanie uczniów i rodziców o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli oraz o metodach współpracy szkoły z Policją w sytuacjach trudnych.

DZIAŁALNOŚĆ PROFILAKTYCZNA SZKOŁY OBEJMUJE

- Realizowanie wśród uczniów i rodziców dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych rekomendowanych programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.
- Przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej.
- Kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych stosowaniu agresji, przemocy, mowie nienawiści, używaniu środków uzależniających.
- Doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej.

ZADANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE

1. DO REALIZACJI W KLASACH I - III

OBSZAR	ZADANIA – KLASY I–III
Zdrowie – edukacja zdrowotna	• zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia; • zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej; • przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym; • kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie; • rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; • kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego; • uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin; • kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	• kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych; • rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń; • kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł; • kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej; • przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi; • zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju; • rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.
Kultura – wartości, normy, wzory zachowań	• kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiadania się; • kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła;

OBSZAR	ZADANIA – KLASY I–III
Kultura – wartości, normy, wzory zachowań cd.	• kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność; • kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci; • kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji; • inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia; • przygotowanie do radzenie sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów; • przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań; • wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną; • kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji; • kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania; • kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	• zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych; • kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, internetu i multimediów;

OBSZAR	ZADANIA – KLASY I–III
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych) cd.	• przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach; • przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym; • kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.

2. DO REALIZACJI PODCZAS GODZIN WYCHOWAWCZYCH W KLASACH IV - VIII

OBSZARY	ZADANIA				
	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII
Zdrowie – edukacja zdrowotna	Nabycie podstawowej wiedzy na temat stresu. Inspirowanie młodzieży do myślenia o własnej motywacji do działania. Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie. Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny. Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia.	Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywują. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych. Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości.	Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości. Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron. Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości. Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego.	Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje. Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów. Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań. Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału. Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.	Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązania – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością. Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych. Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności. Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości. Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne.

OBSZARY	ZADANIA				
	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania. Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb. Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi. Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób. Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji. Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej.	Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy. Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat). Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota). Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową wiedzę. Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.	Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu. Uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat). Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów. Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka. Rozwijanie samorządności.	Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron. Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności. Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat).	Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron. Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji. Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.
Kultura – wartości, normy i wzory zachowań	Zapoznanie z rolą zainteresowań w życiu człowieka.	Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów.	Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności	Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.	Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości.

OBSZARY	ZADANIA				
	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII
Kultura – wartości, normy i wzory zachowań cd.	Uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania. Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia. Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze.	Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw. Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji. Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.	Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie. Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników które na nie wpływają. Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.	Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności. Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość. Umacnianie więzi ze społecznością lokalną.	Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności.
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów. Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję. Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych.	Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji. Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania. Dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań.	Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach. Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku.	Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie. Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich. Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym.	Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych. Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów.

OBSZARY	ZADANIA				
	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych) cd.	Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych. Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi.	Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i internetu.	Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi. Kształtowanie przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych. Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.	Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków. Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe?	Rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy. Utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu. Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.

3. DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE SKIEROWANE DO RODZICÓW

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1. Informowanie rodziców o działaniach szkoły	✓ zapoznanie rodziców ze Statutem Szkoły, Programem Wychowawczo-Profilaktycznym, Wewnątrzszkolnym Systemem Doradztwa Zawodowego, ✓ organizacją Dni Otwartych, warsztatów, programów profilaktycznych, ✓ obowiązującymi procedurami w szkole, zasadami współpracy z Policją,
2. Informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w szkole	✓ informowanie o wynikach w nauce i zachowaniu uczniów, mocnych i słabych stronach, ✓ indywidualne spotkania rodziców z wychowawcą, pedagogiem, ✓ analizowanie z rodzicami frekwencji dziecka, wyjaśnianie przyczyn nieobecności,
3. Współpraca z rodzicami	✓ pomoc rodziców w organizowaniu imprez klasowych i szkolnych, ✓ współpraca rodziców z Radą Rodziców, ✓ promowanie wśród rodziców postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia, ✓ kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu, ✓ wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców,
4. Pedagogizacja rodziców	✓ spotkania ze specjalistami zajmującymi się profilaktyką (pedagog, psycholog Poradni P-P, przedstawiciel Policji, doradca zawodowy), ✓ spotkania z pedagogiem na zebraniach klasowych i Dniach Otwartych, ✓ udział rodziców w warsztatach umiejętności wychowawczych, ✓ udział rodziców w programach profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, ✓ upowszechnianie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i rodziców w najbliższym środowisku.

4. DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE SKIEROWANE DO NAUCZYCIELI

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1. Propagowanie kursów, szkoleń, konferencji	✓ informowanie nauczycieli o kursach, szkoleniach i konferencjach organizowanych poza szkołą
2. Organizowanie wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli	✓ organizowanie szkoleń, warsztatów dla Rady Pedagogicznej na terenie szkoły z zakresu: • prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia, psychicznego dzieci i młodzieży, • rozpoznawania zachowań ryzykownych, wczesnych objawów używania substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, a także sposobów postępowania w tego typu przypadkach, • pomocy uczniom w kryzysie suicydalnym, • radzenia sobie z cyberprzemocą wśród uczniów, uzależnieniem od gier komputerowych, Internetu i hazardu, • doskonalenia kompetencji wychowawczych • doskonalenia umiejętności podejmowania interwencji profilaktycznych
3. Upowszechnianie literatury dotyczącej profilaktyki	✓ pozyskiwanie i udostępnianie materiałów dotyczących profilaktyki

Działania profilaktyczne prowadzone będą w środowisku szkolnym na trzech poziomach:

1. Działania na pierwszym poziomie (profilaktyka I stopnia - profilaktyka uniwersalna) kierowane będą do tych osób, które nie wykazują jeszcze dysfunkcji w rozwoju lub zachowaniu, ale w ich otoczeniu występują czynniki ryzyka i dlatego należy wyposażyć je w umiejętności skutecznego przeciwstawiania się niebezpieczeństwom oraz dbania o własne zdrowie i życie.

2. Działania na drugim poziomie (profilaktyka II stopnia - profilaktyka selektywna) kierowane są do osób, w których rozwoju lub zachowaniu pojawiają się pierwsze przejawy zaburzeń. Ich celem jest zahamowanie rozwoju dysfunkcji i przywrócenie funkcjonalności.

3. Działania na trzecim poziomie (profilaktyka III stopnia - profilaktyka skoncentrowana na jednostce) kierowane są do osób, które dzięki oddziaływaniom korekcyjnym, terapeutycznym czy rehabilitacyjnym odzyskały sprawność i funkcjonalność oraz wróciły do swojego środowiska, gdzie potrzebują wsparcia, które pomoże im w readaptacji i uchroni przed nawrotem trudności.

W ramach działań profilaktycznych wykorzystane będą najważniejsze strategie profilaktyczne: informacyjne, edukacyjne, wczesnej interwencji, działań alternatywnych, zmian środowiskowych oraz zmian przepisów społecznych.

Działania realizowane będą w szczególności w formie interaktywnych wykładów, warsztatów, treningów umiejętności, projektów, debat, szkoleń, spektakli teatralnych, spotów, kampanii społecznych, happeningów, pikników edukacyjnych lub innych formach wykorzystujących aktywne metody pracy, a także w formie dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych rekomendowanych programów profilaktycznych i programów promocji zdrowia psychicznego.

W razie potrzeby działania profilaktyczne będą włączane w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny i realizowane w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla ucznia.

Działalność wychowawcza, edukacyjna, informacyjna i profilaktyczna szkoły oparta będzie na naukowych podstawach o potwierdzonej skuteczności, będzie działalnością uprzedzającą pojawianie się zachowań ryzykownych, mających negatywne konsekwencje dla zdrowia fizycznego, psychicznego ucznia i jego otoczenia społecznego.

Przy prowadzeniu działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej szkoła współpracować będzie z jednostkami samorządu terytorialnego, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, podmiotami realizującymi świadczenia zdrowotne z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień, państwowymi wojewódzkimi i państwowymi powiatowymi inspektorami sanitarnymi, Policją, pracodawcami, podmiotami leczniczymi i innymi działającymi w ochronie zdrowia, organizacjami pozarządowymi, harcerskimi, osobami prawnymi prowadzącymi statutową działalność w zakresie oświaty i wychowania, jednostkami podległymi lub nadzorowanymi przez ministra właściwego do spraw zdrowia.

EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH

Realizacja treści wychowawczych programu przyniesie efekty, przejawiające się w następujących umiejętnościach uczniów:

- ✓ sprawnym komunikowaniu się w języku polskim i językach obcych oraz występowaniu przed publicznością;
- ✓ efektywnym porozumiewaniu się w różnych sytuacjach, prezentowaniu własnego stanowiska z uwzględnieniem doświadczeń i poglądów innych ludzi;
- ✓ poszukiwaniu, porządkowaniu, krytycznej analizie oraz wykorzystaniu informacji z różnych źródeł;
- ✓ gotowości do twórczej i naukowej aktywności, zaciekawieniu otaczającym światem;
- ✓ kreatywnym rozwiązywaniu problemów z różnych dziedzin ze świadomym wykorzystaniem metod i narzędzi wywodzących się z informatyki;
- ✓ rozwiązywaniu problemów, również z wykorzystaniem technik mediacyjnych;
- ✓ pracy w zespole;
- ✓ aktywnego udziału w życiu kulturalnym szkoły, środowiska lokalnego oraz kraju.

Profilaktyka prowadzona w środowisku szkolnym przyniesie efekty w postaci:

- ✓ dostarczenia wszystkim odbiorcom rzetelnych informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń;
- ✓ ukształtowania prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych;
- ✓ udoskonalenia umiejętności intrapsychicznych i interpersonalnych, a także umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów;
- ✓ nawiązania pozytywnych więzi w grupach społecznych;
- ✓ brania odpowiedzialności za swoje wybory i działania;
- ✓ rozwoju środowiska szkolnego i rodzinnego, w których przestrzegane są normy i reguły sprzyjające zdrowemu życiu.

Efektem działań profilaktycznych będą pozytywne zmiany w wiedzy uczniów:

- ✓ na temat społecznych i zdrowotnych skutków zachowań ryzykownych;
- ✓ o konsekwencjach prawnych związanych z przemocą i uzależnieniami;
- ✓ na temat oferty pomocy specjalistycznej w przypadku wystąpienia zachowań ryzykownych;
- ✓ na temat obowiązujących procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych w szkole.

Oczekujemy pozytywnych zmian w postawach i zachowaniu uczniów w postaci:

- ✓ rozwoju umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów;
- ✓ wzmocnienie poczucia własnej wartości;
- ✓ ukształtowanie zasad moralnych;
- ✓ rozwoju umiejętności życiowych - samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania własnych emocji, konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie z presją;
- ✓ zwiększenia motywacji uczniów do pokonywania trudności;
- ✓ ukształtowania postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i swoje postępowanie;
- ✓ poczucia więzi ze szkołą.

Efektem działań profilaktycznych mają być pozytywne zmiany w funkcjonowaniu szkolnym uczniów tak, aby:

- ✓ uczniowie włączali się do realizacji programów profilaktycznych;
- ✓ angażowali się w programy wsparcia rówieśniczego i pomocy koleżeńskiej;
- ✓ pełnili funkcje społeczne w szkole i w środowisku (Samorządzie Uczniowskim, stowarzyszeniach, fundacjach);
- ✓ podejmowali działania o charakterze wolontariatu;
- ✓ korzystali z oferty zajęć pozalekcyjnych;
- ✓ aktywnie spędzali czas wolny;
- ✓ brali udział w konkursach przedmiotowych, sportowych i artystycznych;
- ✓ aktywnie uczestniczyli w wycieczkach, festynach szkolnych i środowiskowych;
- ✓ osiągali pozytywne wyniki w nauce na miarę swoich możliwości psychofizycznych;
- ✓ posiadali wartościowe plany edukacyjne;
- ✓ systematycznie realizowali obowiązek szkolny;
- ✓ przestrzegali zasad współżycia społecznego;
- ✓ posługiwali się piękną polszczyzną.

Realizacja działań profilaktycznych przyniesie też efekty w wiedzy i postawach nauczycieli:

- ✓ ugruntowanie wiedzy na temat okresu rozwojowego dzieci i młodzieży;
- ✓ poszerzenie wiedzy na temat zachowań ryzykownych;
- ✓ rozpoznanie uczniów z grup ryzyka w klasie, szkole;

- ✓ udzielanie uczniom wsparcia w sytuacjach konfliktowych i kryzysowych;
- ✓ podejmowanie współpracy z rodzicami uczniów przejawiających zachowania dysfunkcyjne;
- ✓ wzmocnienie kompetencji w zakresie warsztatowej pracy z grupą uczniów;
- ✓ budowanie podmiotowych relacji z uczniami i ich rodzicami.

Oczekiwane efekty działań w wiedzy i postawach rodziców to:

- ✓ znajomość zapisów statutu szkoły dotyczących procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych;
- ✓ poszerzenie wiedzy na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży;
- ✓ korzystanie z oferty pomocy specjalistycznej w przypadku wystąpienia zachowań ryzykownych lub uzależnień;
- ✓ uczestniczenie w programach profilaktycznych i promocji zdrowego stylu życia;
- ✓ podejmowanie współpracy i aktywnej działalności w życiu szkoły.

PLAN REALIZACJI ZADAŃ DLA KLAS I-III W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH

OBSZAR	ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	REALIZATORZY	TERMIN REALIZACJI
Zdrowie – edukacja zdrowotna	• zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia; • zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej; • przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym; • kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie; • rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; •kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego;	Aktywne i twórcze zaangażowanie w edukację prozdrowotną i promocję zdrowia w ramach Szkoły Promującej Zdrowie Działania prozdrowotne: Śniadanie Daje Moc – ogólnopolska akcja w klasach I – III, Międzynarodowy Dzień Jabłka , Dzień Marchewki, Światowy Dzień Wody, Światowy Dzień Pierwszej Pomocy, Światowy Dzień Soku. Działania promujące higienę, bezpieczeństwo i zdrowy styl życia w ramach Klubu Wiewiórka - przyjaciółka Oli i Kuby Udział w projektach Zdrowo Jem – Więcej Wiem, Mały Mistrz, Dziel się uśmiechem Udział klas I w programie edukacyjnym Akademia Bezpiecznego Puchatka Program edukacyjny Soki i Musy,	Wychowawcy klas I – III, Nauczyciele realizujący projekty Wychowawcy klas I Wychowawcy klas III	rok szkolny wrzesień – listopad rok szkolny październik

	• uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin; • kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.	Udział klas III w konkursie Woda Źródłem Życia, Uczestnictwo w akcji Sprzątanie Świata oraz zbiórce surowców wtórnych i segregacji odpadów Organizacja obchodów Dni Ziemi Udział klas II w wycieczkach do Szkółki Leśnej oraz w Konkursie Wiedzy o Lesie Udział w konkursach plastycznych dotyczących promocji zdrowia i ochrony środowiska, Szkolne gazetki promujące działania prozdrowotne – zdjęcia i krótkie sprawozdania z podejmowanych działań, Szkolne zawody sportowe w ramach projektu Lekkoatletyka dla każdego.	Wychowawcy klas I - III Wychowawcy klas II Nauczyciele odpowiedzialni za realizację podjętych działań	kwiecień rok szkolny listopad - maj
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	• kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych; • rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń;	Organizowanie konkursów recytatorskich, kształtnego pisania, czytelniczych, ortograficznych, pięknego czytania, matematycznych, przyrodniczych, plastycznych.	Nauczyciele organizujący dany konkurs	październik – czerwiec

Relacje – kształtowanie postaw społecznych	• kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł; • kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej; • przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi; • zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju;	Organizowanie wycieczek po najbliższej okolicy Wycieczki autokarowe i Zielone Szkoły Spotkania z twórcami i rozmowy z zapraszanymi gośćmi w ramach zajęć dydaktycznych. Zapoznanie uczniów z Konwencją o Prawach Dziecka: prawa osobiste, publiczne, socjalne, ekonomiczne, Informacja o działalności Rzecznika Praw Dziecka Zapoznanie z prawami i obowiązkami ucznia Szkoły Podstawowej nr 2 wynikającymi ze Statutu Szkoły, omówienie z uczniami praw i obowiązków dziecka	Wychowawcy klas I - III Wychowawcy klas I - III Wychowawcy klas I – III	rok szkolny rok szkolny rok szkolny

	• rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.	Integracja z uczniami niepełnosprawnymi poprzez zabawy, wycieczki, udział w akcjach charytatywnych	Wychowawcy klas I - III	rok szkolny
Kultura – wartości, normy, wzory zachowań	kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiadania się; • kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła; • kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu	Udział uczniów w konkursach czytelniczych i literackich Prowadzenie różnorodnych form pracy z czytelnikiem: pasowanie uczniów klas pierwszych na czytelników, rozmowy o książkach, pomoc w wyborze lektur organizowanie Nocy Bibliotek Udział w kampanii „Cała Polska czyta dzieciom" Udział w konkursach czytelniczych Korzystanie z programów edukacyjnych Organizowanie spotkań z ciekawymi ludźmi Korzystanie z zasobów Internetu celem wzbogacania własnej wiedzy Organizowanie imprez środowiskowych udział w festynach	Wychowawcy klas I – III Wychowawcy klas I, nauczyciel bibliotekarz Koordynator kampanii Wychowawcy klas I – III Wychowawcy klas I – III	rok szkolny rok szkolny zgodnie z rocznym kalendarzem rok szkolny

Kultura – wartości, normy, wzory zachowań	kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność; • kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci; • kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji;	szkolnych, organizowanie Dnia Babci i Dziadka, Jasełek, Dnia Matki, Dnia Rodziny , Dnia Dziecka powiązanych z występami dzieci Współpraca z Młodzieżowym Domem Kultury, Bolesławieckim Ośrodkiem Kultury – Międzynarodowym Centrum Ceramiki, Centrum Integracji Kulturalnej „Orzeł" muzeami i czytelniami. Organizowanie wycieczek, wyjazdów do kin, teatrów i muzeów Organizowanie i udział w konkursach tematycznych Nawiązywanie współpracy z organizacjami i fundacjami, np. Polskim Czerwonym Krzyżem, Fundacją „Faustynka", udział w akcji Góra Grosza, Ocal Mogiłę Pradziada od Zapomnienia,	Nauczyciele koordynujący współpracę z daną instytucją Wychowawcy klas I – III Nauczyciele koordynujący współpracę z daną instytucją	rok szkolny rok szkolny rok szkolny

Kultura – wartości, normy, wzory zachowań	• inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia; • przygotowanie do radzenie sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów; • przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań;	Organizowanie i udział w konkursach tematycznych związanych z naszym regionem i najbliższą okolicą Tworzenie gazetek informacyjnych na korytarzach i w klasach Udział w zajęciach z zakresu edukacji regionalnej Tworzenie prezentacji multimedialnych Umożliwienie uczniom udziału programach unijnych, rządowych, miejskich, Organizowanie kółek zainteresowań, zespołów wyrównawczych i korekcyjno-kompensacyjnych Stosowanie pochwał ustnych i pisemnych Wyróżnianie najlepszych uczniów na apelach szkolnych Wystawa fotograficzna z wizerunkami uczniów odnoszących znaczące sukcesy w konkursach	Nauczyciele odpowiedzialni za dany konkurs i umieszczanie aktualnych informacji na gazetkach Wychowawcy klas I – III	rok szkolny

Kultura – wartości, normy, wzory zachowań	• wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną; • kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji; • kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania; • kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.	Kształtowanie postawy patriotycznej poprzez znajomości hymnu narodowego, godła i barw narodowych Zapoznawanie z symbolami unijnymi Organizowanie apeli z okazji świąt państwowych Święto Niepodległości Święto Konstytucji Trzeciego Maja, Wykonanie tematycznych gazetek ściennych Organizowanie wycieczek szkolnych do miejsc pamięci narodowej oraz muzeów historycznych, organizowanie Szkolnego Konkursu Piosenek o Ojczyźnie. Przygotowywanie przedstawień teatralnych przez uczniów klas I – III, udział w szkolnych, miejskich , powiatowych i ogólnopolskich konkursach plastycznych, Stosowanie na lekcjach aktywizujących metod pracy, np. ćwiczenia grupowe, ćwiczenia	Wychowawcy klas I – III Nauczyciel przygotowujący apel Wychowawcy klas I – III Wychowawcy klas I – III	listopad maj rok szkolny listopad rok szkolny

Kultura – wartości, normy, wzory zachowań		asertywności rozwijające umiejętności odróżniania dobra od zła Pogadanki o historii i religiach świata Poszukiwanie wzorów do naśladowania wśród postaci literackich, historycznych i współcześnie żyjący Pomoc kolegom w codziennych czynnościach szkolnych Przeprowadzenie demokratycznych wyborów do samorządu klasowego.	Wychowawcy klas I – III Wychowawcy klas I - III	rok szkolny wrzesień
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych(problemowych)	zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych;	Organizowanie spotkań z Policjantem oraz Strażą Miejską, udział w pogadankach na temat bezpieczeństwa w CIK „Orzeł", Zapoznanie uczniów z udzielaniem pierwszej pomocy, udział w konkursie Mały Ratowniczek, Uczenie prawidłowego zachowania się w razie pożaru, wypadku, kradzieży, Zapoznanie dzieci z prawidłowym zachowaniem	Wychowawcy klas I – III	wrzesień

Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych(problemowych)	• kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediów; •przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach; • przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji,	w razie alarmu Wdrażanie uczniów do przestrzegania podstawowych zasad bezpieczeństwa w czasie lekcji, przerw, zajęć pozalekcyjnych, w drodze do szkoły i ze szkoły Zapoznanie z przepisami ruchu drogowego Przeprowadzanie lekcji z wykorzystaniem technologii informacyjnej korzystanie z Internetowego Centrum Informacji w bibliotece szkolnej Korzystanie ze strony internetowej Szkoły Kształcenie umiejętności krytycznego wyboru informacji medialnych, uświadomienie zagrożeń płynących ze strony mediów, skutków uzależnień od telewizji, Internetu, gier komputerowych i telefonów komórkowych.	Wychowawcy klas I – III	rok szkolny

	• kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.	Zapoznanie uczniów z przeznaczeniem i obsługą nowoczesnych urządzeń technicznych		
		Korzystanie z komunikacji miejskiej podczas wycieczek klasowych	Wychowawcy klas I - III	rok szkolny
		Wdrażanie uczniów do utrzymywania czystości w miejscu pracy i najbliższym otoczeniu, pełnienie dyżurów klasowych.	Wychowawcy klas I - III	rok szkolny

PLAN REALIZACJI ZADAŃ DLA KLAS IV-VIII W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH

ZDROWIE - EDUKACJA ZDROWOTNA

CELE:

1. **Kształtowanie postawy szacunku dla środowiska przyrodniczego.**
2. **Upowszechnianie wiedzy o zasadach zrównoważonego rozwoju.**
3. **Motywowanie do działań na rzecz ochrony środowiska, rozwijanie zainteresowań ekologią.**
4. **Kształtowanie postaw prozdrowotnych.**
5. **Wdrażanie uczniów do zachowań higienicznych, bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób.**
6. **Ugruntowanie wiedzy z zakresu prawidłowego odżywiania się, korzyści płynących z aktywności fizycznej i stosowania profilaktyki.**

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	REALIZATORZY	TERMIN REALIZACJI
1. Przekazanie uczniom podstawowej wiedzy na temat stresu i sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych.	➢ lekcje wychowawcze, ➢ ćwiczenia i zajęcia warsztatowe	➢ wychowawcy klas, ➢ specjaliści	➢ I semestr roku szkolnego
2. Zwiększanie motywacji uczniów do nauki i pracy nad sobą. Pomoc w przezwyciężaniu trudności szkolnych. Wspieranie uzdolnień uczniów.	➢ lekcje wychowawcze, ➢ zajęcia z psychologiem, ➢ diagnozy pedagogiczne (styl uczenia się, preferencje sensoryczne, kanał percepcji, wielorakie inteligencje), ➢ realizacja szkolnego programu wspierania uzdolnień ➢ indywidualizowanie wymagań, ➢ udzielanie pomocy pedagogiczno-psychologicznej, włączanie uczniów do zajęć pozalekcyjnych	➢ wychowawcy klas, ➢ nauczyciele ➢ psycholog	➢ cały rok szkolny

3. Rozwijanie umiejętności poznania siebie, swoich możliwości, mocnych i słabych stron, określenia swojego potencjału i konstruktywnego obrazu siebie.	➢ lekcje wychowawcze, ➢ zajęcia doradcze	➢ wychowawcy klas, ➢ specjaliści, ➢ doradca zawodowy	➢ I semestr roku szkolnego
4. Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych zachodzących w okresie dojrzewania.	➢ lekcje wychowawcze, ➢ spotkania z pielęgniarką, lekarzem, ➢ realizacja programów zdrowotnych	➢ wychowawcy klas, ➢ pielęgniarka, ➢ realizatorzy programów	➢ II semestr roku szkolnego
5. Wspieranie rozwoju osobistego uczniów - umiejętności wyznaczania celów, podejmowania decyzji, hierarchizacji zadań.	➢ lekcje wychowawcze, ➢ udział w projektach	➢ wychowawcy klas, pedagog, ➢ realizatorzy projektów	➢ II semestr roku szkolnego
6. Promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia. Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości.	➢ lekcje wychowawcze, ➢ zajęcia ćwiczeniowe i warsztatowe, ➢ projekty, ➢ programy edukacyjne i zdrowotne, ➢ realizacja szkolnego programu promocji zdrowia, ➢ pikniki, festyny, wycieczki, zielone szkoły, ➢ turnieje, zawody sportowe	➢ wychowawcy klas, ➢ nauczyciele, ➢ specjaliści, ➢ realizatorzy programów zdrowotnych	➢ cały rok szkolny
7. Wspieranie zdrowia psychicznego uczniów. Przeciwdziałanie złym	➢ spotkania ze specjalistami, ➢ udział w programach edukacyjnych, ➢ zajęciach terapeutycznych,	➢ wychowawcy, pedagog, psycholog, realizatorzy	➢ - cały rok szkolny

stanom emocjonalnym, depresji, zachowaniom autoagresywnym i samobójstwom.	➢ lekcje wychowawcze, ➢ zajęcia integracyjne, ➢ badania socjometryczne, ➢ obserwacje zachowań uczniów, ➢ rozmowy wspierające, ➢ współpraca z rodzicami	programów edukacyjnych	
8. Higieniczny tryb życia.	➢ lekcje wychowawcze, ➢ prelekcje na temat higieny osobistej, zdrowego odżywiania, znaczenia ruchu i wypoczynku, gospodarowania czasem wolnym, zapobiegania chorobom, itp. ➢ udział w programach edukacyjnych, ➢ udział w konkursach	➢ wychowawcy, ➢ pielęgniarka	➢ cały rok szkolny
9. Ekologia wokół nas. Kształtowanie szacunku do środowiska przyrodniczego.	➢ lekcje wychowawcze, ➢ zajęcia w terenie, ➢ udział w projektach ekologicznych	➢ wychowawcy, ➢ nauczyciele, ➢ realizatorzy programów i projektów	➢ II semestr roku szkolnego

RELACJE - KSZTAŁTOWANIE POSTAW SPOŁECZNYCH

CELE:

1. **Budowanie relacji społecznych sprzyjających bezpieczeństwu uczniów.**
2. **Rozwijanie postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych uczniów.**
3. **Przygotowanie i zachęcanie uczniów do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego i do angażowania się w wolontariat.**
4. **Rozwijanie kompetencji, takich jak kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość.**
5. **Zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia.**
6. **Kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym i odpowiedzialności za zbiorowość.**

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	REALIZATORZY	TERMIN REALIZACJI
1. Integrowanie zespołów klasowych.	➢ lekcje wychowawcze, ➢ zajęcia integracyjne, ➢ podpisywanie kontraktów klasowych, ➢ udział w programie "Razem w pełni sprawni"	➢ wychowawcy, ➢ pedagog	➢ I semestr roku szkolnego
2. Promowanie praw dziecka.	➢ lekcje wychowawcze, ➢ prelekcje, ➢ gazetki, ➢ konkursy	➢ wychowawcy, ➢ nauczyciele, ➢ pedagog	➢ I semestr roku szkolnego
3. Doskonalenie umiejętności interpersonalnych uczniów (szczególnie umiejętności komunikowania się i współpracy).	➢ lekcje wychowawcze, ➢ zajęcia ćwiczeniowe i warsztatowe, programy i projekty edukacyjno wychowawcze	➢ wychowawcy, ➢ pedagog, ➢ doradca zawodowy	➢ I semestr roku szkolnego
4. Wspieranie u uczniów postaw przedsiębiorczości, kreatywności i dążenia do samokształcenia.	➢ lekcje wychowawcze, ➢ zajęcia ćwiczeniowe, ➢ debaty, ➢ warsztaty, udział w targach	➢ wychowawcy, ➢ nauczyciele, ➢ doradca zawodowy	➢ I semestr roku szkolnego
5. Rozwijanie samorządności uczniowskiej.	➢ organizacja wyborów do samorządu uczniowskiego, ➢ podejmowanie inicjatyw na rzecz środowiska szkolnego	➢ wychowawcy, ➢ opiekun samorządu szkolnego	➢ cały rok szkolny
6. Promowanie działań szkolnego wolontariatu.	➢ działalność szkolnego klubu wolontariatu, ➢ udział w akcjach szkolnych i lokalnych, ➢ współpraca z organizacjami charytatywnymi	➢ wychowawcy, ➢ opiekun klubu	➢ cały rok szkolny

7. Wdrażanie uczniów do poszanowania więzi rodzinnych i tradycji świątecznych.	➢ organizacja spotkań klasowych z udziałem rodziców, ➢ pomoc uczniów przy organizacji festynów rodzinnych	➢ wychowawcy	➢ cały rok szkolny
8. Rozwijanie przynależności uczniów do społeczności szkolnej i lokalnej.	➢ lekcje wychowawcze, ➢ zajęcia w terenie, ➢ udział w uroczystościach klasowych, szkolnych, miejskich, ➢ organizacja apeli i uroczystości	➢ wychowawcy, nauczyciele	➢ cały rok szkolny
9. Kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych.	➢ lekcje wychowawcze, ➢ prelekcje na temat historii miasta, regionu, udział w obchodach uroczystości szkolnych, lokalnych, państwowych, ➢ udział w konkursach pieśni patriotycznych, konkursach krasomówczych, recytatorskich	➢ wychowawcy, ➢ nauczyciele	➢ cały rok szkolny

KULTURA - WARTOŚCI, NORMY, WZORY ZACHOWAŃ

CELE:

1. **Wprowadzanie uczniów w świat wartości.**
2. **Wskazywanie wzorów postępowania.**
3. **Formowanie u uczniów poczucia godności własnej i szacunku dla godności innych osób.**
4. **Dbanie o wychowanie w duchu tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka.**
5. **Ukazywanie wartości wiedzy.**
6. **Rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki.**

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	REALIZATORZY	TERMIN REALIZACJI
1. Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.	➢ lekcje wychowawcze, prelekcje, ➢ wyjścia do muzeum, na wystawy, ➢ wycieczki edukacyjne, ➢ apele, uroczystości z okazji świąt narodowych	➢ wychowawcy, ➢ nauczyciele	➢ cały rok
2. Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze.	➢ lekcje wychowawcze, ➢ udział w konkursach, ➢ udział w przedstawieniach, ➢ wyjścia do kina, teatru, ➢ udział w lokalnych inicjatywach kulturalnych	➢ wychowawcy, ➢ nauczyciele	➢ cały rok
3. Wskazywanie na wartości. Pomoc w rozwijaniu sprawności moralnych (pracowitości, prawdomówności, odpowiedzialności, rzetelności, wytrwałości)	➢ lekcje wychowawcze, ➢ ćwiczenia, ➢ zajęcia warsztatowe, ➢ projekcje filmów	➢ wychowawcy, ➢ pedagog, ➢ nauczyciele	➢ cały rok
4. Wskazywanie zasad kulturalnego zachowania się.	➢ lekcje wychowawcze, ➢ pogadanki, ➢ tworzenie katalogów postępowania, ➢ zajęcia ćwiczeniowe, warsztatowe, ➢ dramy	➢ wychowawcy, nauczyciele, ➢ pedagog	➢ I semestr roku szkolnego
5. Określanie zasad dotyczących szanowania mienia własnego, innych uczniów i szkolnego.	➢ lekcje wychowawcze, pogadanki, ➢ tworzenie zasad klasowych, regulaminów, określanie konsekwencji	➢ wychowawcy, ➢ pedagog	➢ cały rok szkolny
6. Rozwijanie pasji i zainteresowań uczniów.	➢ lekcje wychowawcze, ➢ włączanie uczniów do kół przedmiotowych i zajęć	➢ wychowawcy, ➢ nauczyciele, ➢ nauczyciele	➢ cały rok szkolny

	pozalekcyjnych, ➢ realizacja programów edukacyjnych, sportowych, ➢ organizowanie czasu wolnego uczniów	świetlicy, ➢ nauczyciele biblioteki	
7. Rozwijanie pozytywnego stosunku uczniów do zdobywania wiedzy.	➢ lekcje wychowawcze, ➢ udział w treningach, ćwiczeniach	➢ wychowawcy, ➢ nauczyciele, ➢ pedagog	➢ I semestr roku szkolnego
8. Motywowanie uczniów do systematycznego uczęszczania do szkoły.	➢ lekcje wychowawcze, ➢ monitorowanie obowiązku szkolnego, ➢ organizowanie konkursów na najlepszą frekwencję w klasie i w szkole	➢ wychowawcy, ➢ pedagog, ➢ samorząd uczniowski	➢ cały rok szkolny
9. Dbanie o wychowanie uczniów w duchu tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka i troski o jego dobro.	➢ lekcje wychowawcze, ➢ pogadanki, ➢ prelekcje, ➢ filmy przedstawiające sylwetki wybitnych ludzi, ➢ udział w akcjach humanitarnych	➢ wychowawcy, ➢ nauczyciele	➢ cały rok szkolny

BEZPIECZEŃSTWO - PROFILAKTYKA ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH I PROBLEMOWYCH

CELE:

1. **Rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania.**
2. **Wyposażenie uczniów w wiadomości pozwalające lepiej zrozumieć świat.**
3. **Przygotowanie uczniów do dokonywania świadomych i odpowiedzialnych wyborów w trakcie korzystania z zasobów dostępnych w Internecie, krytycznej analizy informacji, bezpiecznego poruszania się w przestrzeni cyfrowej, nawiązywania i utrzymywania relacji z innymi użytkownikami sieci opartych na wzajemnym szacunku.**
4. **Wdrażanie uczniów do zachowań bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób.**
5. **Kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych stosowaniu agresji, przemocy, mowie nienawiści, używaniu środków uzależniających.**

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	REALIZATORZY	TERMIN REALIZACJI
1. Rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów.	➢ zajęcia dydaktyczne z poszczególnych przedmiotów, ➢ lekcje wychowawcze, ➢ realizacje projektów edukacyjnych	➢ wychowawcy, ➢ nauczyciele	➢ cały rok szkolny
2. Wskazywanie mocnych stron uczniów.	➢ lekcje wychowawcze, ➢ diagnozy pedagogiczne i autodiagnozy, ➢ udział w programach edukacyjnych, rozwijających umiejętności psychospołeczne uczniów, realizacja programu "Ja i ludzki świat wokół mnie"	➢ wychowawcy, ➢ pedagog, ➢ realizatorzy programów	➢ I semestr roku szkolnego
3. Wzmacnianie asertywnej postawy uczniów w sytuacjach presji rówieśniczej.	➢ lekcje wychowawcze, ➢ zajęcia ćwiczeniowe, warsztatowe, ➢ treningi umiejętności, ➢ dramy	➢ wychowawcy, ➢ pedagog	➢ I semestr roku szkolnego
4. Rozwijanie u uczniów umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach i rozwiązywania konfliktów.	➢ lekcje wychowawcze, ➢ zajęcia ćwiczeniowe, warsztatowe, ➢ dramy, ➢ realizacja programu "Ja i ludzki świat wokół mnie" ➢ współpraca z rodzicami uczniów	➢ wychowawcy, ➢ pedagog, ➢ psycholog	➢ I semestr roku szkolnego
5. Zwiększenie wiedzy uczniów na temat zagrożeń we współczesnym świecie: (uzależnień od środków psychoaktywnych, uzależnień	➢ lekcje wychowawcze, ➢ pogadanki, ➢ prelekcje, ➢ realizacja programów edukacyjnych i profilaktycznych ("Nie pal przy mnie proszę", "Znajdź właściwe rozwiązanie", "Trzymaj formę"), ➢ udział w kampaniach	➢ wychowawcy, ➢ pedagog, ➢ nauczyciele świetlicy, ➢ nauczyciele biblioteki	➢ I semestr roku szkolnego

behawioralnych, przemocy, cyberprzemocy, ryzykownych zachowań seksualnych).	profilaktycznych ("Zachowaj trzeźwy umysł", "Bezpieczne wakacje" i inne), ➢ projekcje filmów profilaktycznych ("Lekcje przestrogi" i inne), ➢ udział w konkursach wiedzy, plastycznych, literackich		
6. Życie wolne od uzależnień jako norma w zachowaniu wszystkich uczniów.	➢ realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych ("Debata", "Program domowych detektywów", "Noe" i inne), ➢ realizacja programów wybranych we współpracy z Pełnomocnikiem Prezydenta Miasta ("Zdobądź Everest", "Halo tu fonoholizm")	➢ realizatorzy programów profilaktycznych	➢ sesja jesienna i wiosenna
7. Wskazywanie sposobów bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z mediów cyfrowych.	➢ lekcje wychowawcze, ➢ wykłady, prelekcje, ➢ pokazy multimedialne, ➢ udział w badaniach, diagnozach, ➢ realizacja programów edukacyjnych	➢ wychowawcy klas, pedagog, ➢ realizatorzy programów	➢ II semestr roku szkolnego
8. Dostarczenie uczniom wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich.	➢ lekcje wychowawcze, ➢ prelekcje, ➢ wskazywanie procedur postępowania w sytuacjach trudnych wychowawczo, ➢ działania w ramach Komisji Wychowawczej, ➢ współpraca z rodzicami uczniów, ➢ spotkania z przedstawicielami Policji, Sądu Rodzinnego	➢ wychowawcy klas, ➢ pedagog	➢ I semestr roku szkolnego

9. Budowanie w szkole klimatu zaufania i bezpieczeństwa.	➢ lekcje wychowawcze, ➢ promowanie praw człowieka, ucznia, dziecka, ➢ realizacja projektów szkolnych, lokalnych, tworzenie ceremoniału szkoły i tradycji szkolnej, ➢ wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych ➢ systematyczne diagnozowanie sytuacji wychowawczej w szkole	➢ wychowawcy klas, ➢ samorząd uczniowski, ➢ pedagog	➢ cały rok szkolny
10. Prowadzenie działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej dla rodziców	➢ nawiązanie dobrych relacji z rodzicami oraz zaangażowanie rodziców do udziału w życiu klasy i szkoły, ➢ udzielanie rodzicom porad i konsultacji psychologiczno-pedagogicznych, ➢ udzielanie pomocy w sytuacjach kryzysowych, ➢ organizowanie dla rodziców spotkań, prelekcji, wykładów, programów edukacyjnych, profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, ➢ poszerzanie wiedzy rodziców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania pojawiania się zachowań ryzykownych, wczesnych objawów używania substancji psychotropowych, środków	➢ wychowawcy, ➢ pedagog, ➢ nauczyciele, ➢ specjaliści	➢ cały rok szkolny

	zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, a także sposobów postępowania w tego typu przypadkach, ➢ wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców, ➢ udostępnianie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i rodziców w przypadku wystąpienia zachowań ryzykownych lub uzależnień, ➢ przekazywanie informacji rodzicom na temat konsekwencji prawnych związanych z przemocą i uzależnieniami, ➢ informowanie rodziców o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli oraz o metodach współpracy szkoły z Policją w sytuacjach trudnych.		
11. Prowadzenie działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej dla nauczycieli.	➢ wymiana doświadczeń między nauczycielami, ➢ doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami, ➢ doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie warsztatowej pracy z grupą uczniów,	➢ lider WDN	➢ cały rok szkolny

	➢ prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów zachowań ryzykownych, uzależnień. ➢ wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli, ➢ poszerzanie wiedzy nauczycieli na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania pojawiania się zachowań ryzykownych, wczesnych objawów używania substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, a także sposobów postępowania w tego typu przypadkach, ➢ doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej.		

DORADZTWO ZAWODOWE dla klas I -VIII

CELE:

1. **Przygotowanie uczniów do świadomego wyboru szkoły, a następnie zawodu zgodnie z ich zainteresowaniami i możliwościami.**
2. **Kształtowanie postawy przedsiębiorczości i aktywności wobec pracy.**
3. **Rozbudzanie aspiracji zawodowych i motywowanie do działania.**
4. **Kształtowanie umiejętności pracy w zespole, komunikatywności, zaangażowania.**
5. **Kształtowanie szacunku do pracy.**
6. **Kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji.**

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	REALIZATORZY	TERMIN REALIZACJI
1. Rozpoznawanie zasobów uczniów.	➢ zajęcia ćwiczeniowe, diagnoza i autodiagnoza według scenariuszy ORE ➢ gala talentów	➢ nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, ➢ wychowawcy	➢ I semestr roku szkolnego
2. Odkrywanie ról zawodowych. Wprowadzenie w świat zawodów i rynek pracy.	➢ zajęcia ćwiczeniowe według scenariusz ORE, ➢ wykonanie drzew genealogicznych z zawodami rodziców i dziadków, spotkania z ludźmi różnych zawodów, wywiady z przedstawicielami różnych zawodów, wycieczki zawodoznawcze	➢ nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, ➢ wychowawcy	➢ I semestr roku szkolnego
3. Wskazanie umiejętności ważnych na rynku edukacyjnym i potrzeby uczenia się przez całe życie.	➢ zajęcia ćwiczeniowe według scenariusz ORE, ➢ udział w konkursach przedmiotowych, ➢ udział w projektach	➢ nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, ➢ wychowawcy	➢ II semestr roku szkolnego
4. Przygotowanie uczniów do planowania własnego rozwoju i podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych.	➢ zajęcia ćwiczeniowe według scenariusz ORE, ➢ filmy o zawodach, ➢ wycieczki do szkół ponadpodstawowych, ➢ udział w targach edukacyjnych	➢ nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, ➢ wychowawcy	➢ II semestr roku szkolnego

STRATEGA EWALUACJI PROGRAMU

Program wychowawczo-profilaktyczny podlega corocznej ewaluacji wewnętrznej. Ewaluacja prowadzona będzie w sposób przemyślany, zaplanowany i systematyczny, w oparciu o własny system gromadzenia i analizowania informacji oceniających działania szkoły. Służyć będzie podnoszeniu jakości pracy szkoły.

Ewaluacja obejmować będzie:

- ewaluację celu (czy osiągnięto zamierzone cele?),
- ewaluację wyniku (jakie są efekty zrealizowanych działań?),
- ewaluację procesu (czy sposób realizacji sprzyjał skuteczności?).

Ewaluacja prowadzona będzie zgodnie z obowiązującymi standardami według następujących kroków:

1. Określenie celu ewaluacji.
2. Wybór realizatorów i odbiorców działań ewaluacyjnych.
3. Określenie wskaźników ewaluacyjnych.
4. Określenie pytań na temat wskaźników ewaluacyjnych.
5. Określenie źródeł informacji ewaluacyjnych.
6. Wybór procedury ewaluacyjnej (POST lub PRE-POST).
7. Dobór metod i narzędzi ewaluacyjnych (obserwacja, wywiad, ankieta, analiza przypadku, grupy fokusowe, analiza dokumentacji).
8. Gromadzenie danych ewaluacyjnych.
9. Prowadzenie analiz zgromadzonych danych.
10. Interpretacja uzyskanych wyników.
11. Określanie kierunków zmian w działaniach programu.
12. Modyfikowanie programu.